

Kraśnik, dn. 29.04.2021 r.

Starosta Kraśnicki
Al. Niepodległości 20
23-204 Kraśnik
Gn.6824.26.2020

DECYZJA

Na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 703) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 256 z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku Wójta Gminy Gościeradów w sprawie o uznanie za mienie gromadzkie nieruchomości położonych w gm. Gościeradów

Starosta Kraśnicki orzeka:

że nieruchomości oznaczone numerami ewidencyjnymi: 19 o pow. 0,20 ha, nr 69 o pow. 0,24 ha, nr 118 o pow. 0,05 ha, 162/1 o pow. 0,60 ha, 185 o pow. 1,38 ha, 215 o pow. 0,56 ha, 313/2 o pow. 0,4341 ha, 357 o pow. 0,04 ha, 391 o pow. 0,31 ha, 394/1 o pow. 0,15 ha, 628 o pow. 0,71 ha, 811 o pow. 0,12 ha, 1209 o pow. 0,01 ha, 1274 o pow. 0,07 ha, 1275 o pow. 0,04 ha, 1277 o pow. 1,18 ha, 1280 o pow. 0,10 ha, 1288 o pow. 0,13 ha, 1289/1 o pow. 0,27 ha, 1289/4 o pow. 0,09 ha, 1292 o pow. 0,37 ha, 1293 o pow. 0,18 ha, 1294 o pow. 0,03 ha, 1355 o pow. 0,99 ha, obręb geodezyjny 0019 Wólka Szczeka położonych w gm. Gościeradów, stanowią mienie gromadzkie.

Uzasadnienie

W dniu 03.12.2020 r. do tutejszego urzędu wpłynął wniosek Wójta Gminy Gościeradów z dnia 01.12.2020 r., znak: GN.6822.3.2020, uzupełniony pismem z dnia 21.01.2021 r. w sprawie o uznanie za mienie gromadzkie nieruchomości oznaczonych w ewidencji gruntów jako działki nr 19, 69, 118, 162/1, 185, 215, 313/2, 357, 391, 394/1, 628, 811, 1209, 1274, 1275, 1277, 1280, 1288, 1289/1, 1289/4, 1292, 1293, 1294, 1355 obręb Wólka Szczeka.

Do wniosku dołączono:

- wypisy z rejestru gruntów dotyczący przedmiotowych działek, w którym jako zarządcę ujawniono Gminę Gościeradów
- kopie map ewidencyjnych;
- oświadczenia dwóch świadków, w których uprzedzeni o odpowiedzialności karnej oświadczyli, że działki objęte wnioskiem stanowiły mienie gromadzkie;
- pismo Wydziału Geodezji Starostwa Powiatowego z którego wynika, że w rejestrze gruntów obrębu Wólka Szczeka założonym w 1968 r., dla działek 19, 69, 118, 162/1, 185, 215, 313/2, 357, 391, 394/1, 628, 811, 1209, 1274, 1275, 1277, 1280, 1288, 1289/4, 1292, 1293, 1294, 1355 ujawniono jako władającego Prezydium Powiatowej Rady Narodowej Powiatowy Zarząd Dróg Lokalnych w Kraśniku. Natomiast działka nr 1289/1 została uwidocznioma w rejestrze gruntów w 1975 r. na rzecz Urzędu Gminy w Gościeradowie jako władający gruntem.

Ponadto Wójt Gminy Gościeradów we wniosku wyjaśnił, że w dacie 5 lipca 1963 r. ww. nieruchomości stanowiły drogi gruntowe w powszechnym korzystaniu mieszkańców wsi Wólka Szczeka i mieszkańców w miejscowości sąsiednich oraz nie były zaliczone do kategorii dróg publicznych na podstawie ustawy z dnia 29 marca 1963 r. o drogach publicznych.

W toku postępowania ustalono, że dla obszaru, na którym położone są przedmiotowe działki nie były prowadzone księgi wieczyste lub zbiory dokumentów, będące we władaniu Gminy Gościeradów (zaświadczenie Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia 17.12.2020 r.).

Z kolei Wójt Gminy Gościeradów pismem z dnia 21.01.2021 r., znak: Gn.6822.3.2020 wniósł o wycofanie z przedmiotowego wniosku działek ewidencyjnych nr 1353, 1356, 1357.

W dniu 18.03.2021 r. w Archiwum Państwowym w Lublinie Oddział w Kraśniku zostały przeprowadzone poszukiwania dokumentów wskazujących, że przedmiotowe nieruchomości stanowiły mienie gromadzkie. W zasobie archiwum odnaleziono akta: Gminy Gościeradów, Prezydium Powiatowej Rady Narodowej i Urząd Powiatowy w Kraśniku, Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Gościeradowie oraz Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Kosinie. W aktach tych nie odnaleziono jednak informacji potwierdzających przynależność przedmiotowych nieruchomości położonych we wsi Wólka Szczeka do mienia gromadzkiego.

Rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy uzależnione jest od wyjaśnienia, czy grunty objęte wnioskiem w chwili wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 703) stanowiły mienie gromadzkie stosownie do art. 1 ust. 2 i 3 ww. ustawy. Zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w ustawie podlegają nieruchomości rolne, leśne i obszary wodne stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi. W § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 listopada 1962 r. w sprawie zarządu mieniem gromadzkim oraz trybu jego zbywania (Dz. U. z 1962 nr 64 poz. 303) znajduje się legalna definicja zarówno mienia gromadzkiego, jak i dawnych gromad. Zgodnie z nią przez użyte w tym rozporządzeniu określenie mienie gromadzkie - rozumieć należy mienie, które do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 r. o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz. U. nr 43, poz. 191) stanowiło majątek dawnych gromad jako majątek gromadzki, dobro gromady oraz inne prawa majątkowe, a przez dawne gromady - rozumieć należy gromady istniejące do dnia wejścia w życie wskazanej ustawy z 25 września 1954 r. Pod rządem ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 35/33 poz. 294 ze zm.) gromady, nie będąc jednostkami samorządu terytorialnego, miały osobowość prawną oraz były podmiotami majątku i dobra gromadzkiego (art. 15 tej ustawy). Ustawa z dnia 20 marca 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej wprowadziła system jednolitej władzy państwowej, powołała rady narodowe jako terenowe organy jednolitej władzy państwowej (art. 1) i zniósła związki samorządu terytorialnego (art. 32 ust. 1). Majątek dotychczasowych związków samorządu terytorialnego z mocy prawa stał się majątkiem państwa (art. 32 ust. 2). Skutki te dotyczyły jednak majątku gmin, a nie gromad. Dotychczasowe przepisy o gromadach i organach gromadzkich zachowały bowiem moc do czasu odrębnego uregulowania ustawowego (art. 44 ust. 1). Doniosłe skutki w omawianej kwestii wynikały z ustawy z dnia 25 września 1954 r. o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych. W miejsce dotychczasowych gmin i gromad utworzono nowe gromady jako jednostki podziału administracyjnego wsi (art. 1), a gromadzkie rady narodowe stały się organami władzy państwowej w gromadach (art. 4). Mieszkańcom dotychczasowych gromad zagwarantowano nienaruszalność indywidualnie im przysługujących praw (art. 38), a ponadto udzielono delegacji do wydania przepisów wykonawczych regulujących m. in. tryb przekazania majątku gminnych rad narodowych i sprawy zarządu mieniem gromadzkim (art. 41). W wydanym na podstawie tej delegacji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 czerwca 1957 r. w sprawie zbywania nieruchomości wchodzących w skład majątku i dobra dawnych gromad (Dz. U. Nr 49, poz. 237) majątek i dobro gromadzkie traktowano jak własność państwa. Następnym aktem prawnym, dotyczącym majątku mienia gromadzkiego jest ustawa z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (Dz. U. Nr 5, poz. 16). Potwierdził to Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 26.03.1960 r. sygn. I CR 535/59, w którym stwierdził, że majątek byłych gromad stał się majątkiem państwa. Stanowisko to było podtrzymywane przez Sądy Administracyjne. Reasumując należy stwierdzić, że na podstawie wymienionych ustaw z 1954 roku i 1958 roku, przepisów wykonawczych do tych ustaw a także opracowań prawnych i orzecznictwa Sądów Administracyjnych mienie dawnych gromad stało się własnością państwową (ogólnonarodową) – postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24.10.2001 r. sygn. III KKN 430/00.

W zasobie geodezyjnym i kartograficznym prowadzonym przez Starostę Kraśnickiego znajduje się Rejestr Gruntów założony w latach sześćdziesiątych, w którym dla działek oznaczonych numerami: 19, 69, 118, 162/1, 185, 215, 313/2, 357, 391, 394/1, 628, 811, 1209, 1274, 1275, 1277,

1280, 1288, 1289/4, 1292, 1293, 1294, 1355 ujawniono jako władającego Prezydium Powiatowej Rady Narodowej Powiatowy Zarząd Dróg Lokalnych w Kraśniku. Natomiast działka nr 1289/1 została uwidoczniona w rejestrze gruntów w 1975 r. na rzecz Urzędu Gminy w Gościeradowie jako władający gruntem. W aktualnym operacie ewidencji gruntów i budynków z obrębu Wólka Szczeka do działek nr 185, 1277 i 1353 ujawniono zapis władanie na zasadach samoistnego posiadania Skarb Państwa, natomiast działek nr 19, 69, 118, 162/1, 215, 313/2, 357, 391, 394/1, 628, 811, 1209, 1274, 1275, 1280, 1288, 1289/1, 1289/4, 1292, 1293, 1294 uwidoczniono na rzecz Gminy Gościeradów jako władanie na zasadach samoistnego

Należy zauważyć, że ustawa z dnia 29 marca 1962 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 1962 nr. 20 poz. 90 z późn. zm.) w brzmieniu obowiązującym w dniu założenia rejestru pomiarowo - klasyfikacyjnego wprowadziła podział dróg publicznych na kategorie: dróg państwowych (art. 3), dróg lokalnych (art. 4) oraz dróg zakładowych (art. 5). Zgodnie z art. 7 ww. ustawy zaliczenie drogi do kategorii dróg lokalnych, oraz pozbawienia jej tego charakteru następuje w drodze uchwały powiatowej rady narodowej, podjętej we własnym zakresie lub na wniosek gromadzkiej rady narodowej, rady narodowej osiedla lub rady narodowej miasta nie stanowiącego powiatu miejskiego albo rady narodowej miasta stanowiącego powiat miejski lub rady narodowej miasta wyłączonego z województwa. Zaliczenie drogi do kategorii dróg zakładowych (art. 8 ust. 1) oraz pozbawienie jej tego charakteru następuje w drodze uchwały właściwej, ze względu na miejsce położenia drogi, gromadzkiej lub miejskiej rady narodowej albo rady narodowej osiedla. Z kolei na podstawie § 24 ust. 4 pkt 1 lit. c ZARZĄDZENIA MINISTRÓW ROLNICTWA I GOSPODARKI KOMUNALNEJ z dnia 20 lutego 1969 r. w sprawie ewidencji gruntów (M.P. z 1969 nr 11 poz. 98 z późn. zm.) do gruntów pod drogami gruntowymi, które nie zostały zaliczone do dróg publicznych, lecz były w powszechnym korzystaniu należało wpisać Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej. Jak wynika z oświadczeń świadków przedmiotowe działki stanowiły drogi gruntowe w powszechnym użytkowaniu mieszkańców, wykorzystywane jako dojazd do pól, domów oraz jako połączenie komunikacyjne w terenie. Działki stanowiły mienie gromadzie i mogli z nich korzystać okoliczni mieszkańcy. Mienie gromadzkie stanowiące drogi zawsze miało charakter publiczny, ogólnodostępny i służyło nie tylko lokalnej społeczności ale było do użytku wszystkich.

Po analizie zebranych dowodów należy stwierdzić, że organ dysponuje dostatecznym materiałem dowodowym aby ustalić, że spełnione są przesłanki określone w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, działki gruntu objęte wnioskiem w dniu wejścia w życie ww. ustawy t.j. 5 lipca 1963 r. stanowiły mienie gromadzkie.

Mając powyższe na uwadze należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Wojewody Lubelskiego, ul. Spokojna 4, 20-914 Lublin, za pośrednictwem Starosty Kraśnickiego w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji.

Z up. Starosty
Renata Kuś
Kierownik Wydziału
Gospodarki Nieruchomościami

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Gościeradów
2. Wydział Geodezji w/m.
3. a/a.